

Reykjanesbær

Í KRAFTI FJÖLBREYTTLEIKANS

Umhverfis- og loftslagsstefna

Í KRAFTI FJÖLBREYTTILEIKANS

UMHVERFIS- OG LOFTSLAGSSTEFNA REYKJANESBÆJAR

FRAMKVÆMD OG ÁBYRGÐ

Umsjón með vinnu við undirbúning og mótn tillögu stefnunnar sem nær til ársins 2035 var í höndum framtíðarnefndar og umhverfis- og skipulagsráðs. Umhverfis- og loftslagsstefnan öðlast gildi eftir samþykkt bæjarstjórnar, bæjarstjóri ber ábyrgð á framkvæmd hennar. Gert er ráð fyrir reglulegri endurskoðun og uppfærslu stefnunnar, markmiða og aðgerðaáætlunar hennar þar sem gera má ráð fyrir breytingum í tækni, þekkingu og viðhorfum á komandi árum sem hafa áhrif á framvindu loftslags- og umhverfismála.

Við samþykkt stefnunnar verður sett upp markviss aðgerðaáætlun til að markmið hennar nái fram að ganga. Verkefni aðgerðaáætlunar verða sett upp í sérstöku umhverfisstjórnunarkerfi sem hefur

- skilgreind hlutverk og ábyrgð gagnvart starfsfólki
- árlega áfanga sem þarf til að ná þeim markmiðum sem lýst er í stefnunni
- skilgreinda verkferla og mælingar á árangri fyrir áfanga stefnunnar

TILGANGUR

Umhverfis- og loftslagsstefnu Reykjaneshæjar er ætlað að lágmarka umhverfisáhrif frá starfsemi sveitarfélagsins, tryggja stöðugar umbætur og framþróun til móts við sjálfbæra framtíð og vera leiðarljós starfsmanna á þeirri vegferð. Hún tekur mið af stefnuáherslu um „Vistvænt samfélag“ í grunnstefnu Reykjaneshæjar auk Heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Stefnan felur meðal annars í sér skuldbindingu um kolefnishlutleysi sveitarfélagsins árið 2040, aðlögun vegna loftslagsvárs og markmið um innleiðingu hringrásarhagkerfisins, náttúruvernd og umhverfisfræðslu.

UPPBYGGING

Stefnan er í tíu meginflokkum. Í hverjum flokki er sett fram yfirmarkmið, stefnuáherslur og mælanleg tímasett markmið. Auk þess eru tilgreind þau undirmarkmið Heimsmarkmiðanna sem höfð eru til hlíðsjónar við gerð framkvæmdaáætlunar og innleiðingu markmiða.

Efnisatriði stefnunnar eru:

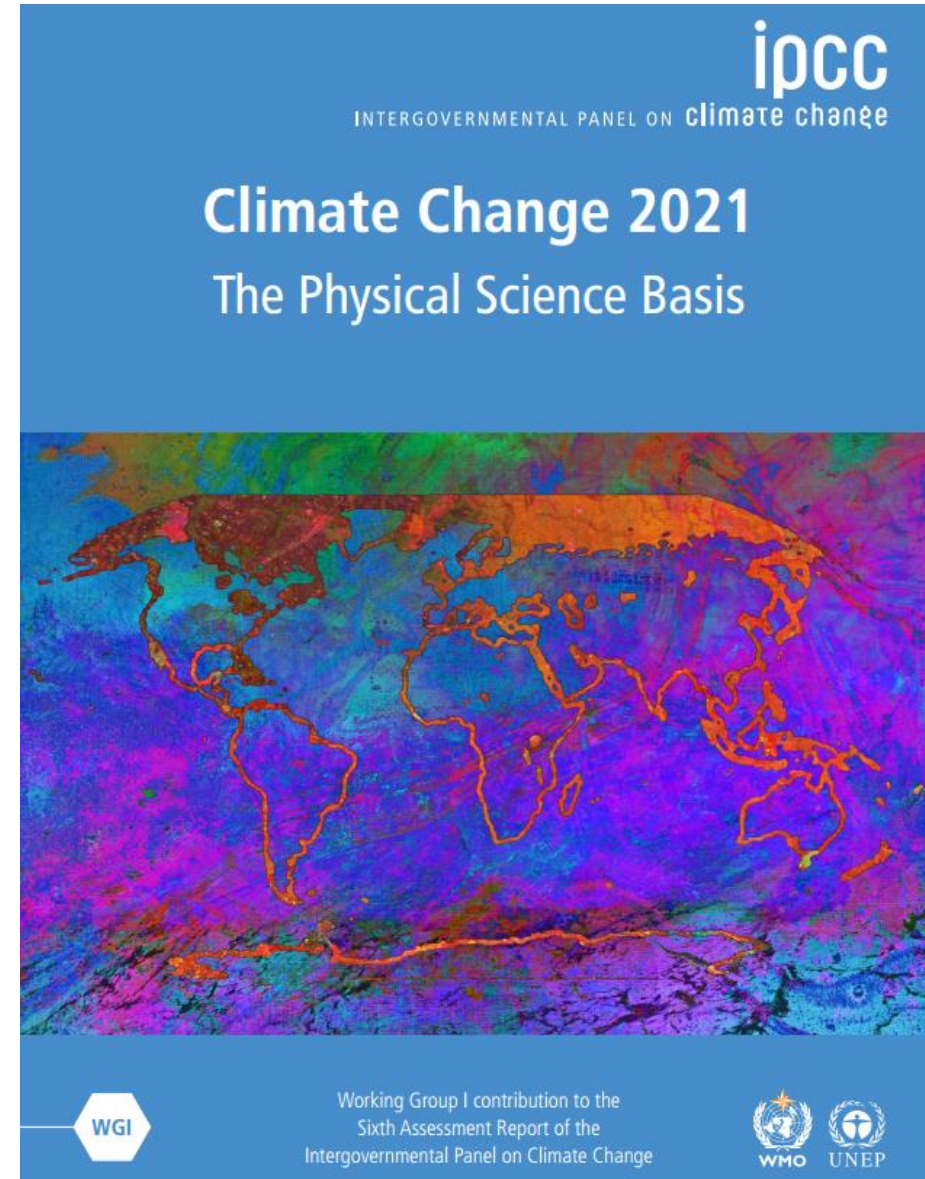
- Loftslagsmál - mótvægi
- Loftslagsvá - aðlögun
- Sjálfbær auðlindanýting og orkumál
- Samgöngur
- Mengun, hljóðvist og loftgæði
- Hringrásarhagkerfið – græn innkaup, ábyrg neysla og úrgangur
- Skipulag byggðar og umhverfis
- Náttúruvernd og landgæði
- Umhverfisfræðsla
- Lýðheilsa og lífsgæði

Skýrsla IPCC

Milliríkjanefnd Sameinuðu þjóðanna um loftslagsmál

- Ný skýrsla sýnir verri niðurstöður en von var á
 - „Rauð viðvörðun fyrir mannkynið“ António Guterres, framkvæmdastjóri SB
- Þarf að bregðast hratt við til þess að snúa við blaðinu
- Nú er tækifæri
 - Meðan þetta er svona mikið í umræðunni að fara í aðgerðir
- Reykjanesbær kominn vel á veg

Aðgerðaráætlun

MARKMIÐ & AÐGERÐIR

		Fyrir lok árs 2021	Fyrir lok árs 2022	Fyrir lok árs 2023	Fyrir lok árs 2030	Fyrir lok árs 2040
		7	11	8	24	6
Loftslagsmál - Mótvægi	 	2		1	1	
Loftslagsvá - Aðlögun	 	1	1	1		
Sjálfbær Auðlindanýting og Orkumál	 	1		1	1	1
Samgöngur	 		1		6	
Mengun - Hjóðvist - Loftgæði	 	1	1	1	1	4
Hringrásarhagkerfið Græn Innkaup - Ábyrg Neysla - Úrgangur	 		2	1	5	1
Skipulag Byggðar og Umhverfis	 	1		1	3	
Náttúruvernd og Landgæði	 		1	1	1	
Umhverfisfræðsla	 		2	1	4	
Lýðheilsa og Lífsgæði	 	1	3		2	

Skref í átt að kolefnishlutleysi

Viðmið iCert um kolefnishlutleysi og kolefnisjöfnun

1. Setja fram stefnu
2. Mæla
3. Draga úr losun
4. Mótvægisaðgerðir
5. Úttektir
6. Miðla til almennings
7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Næstu skref

Mæla og ná fram núllpunkti

- Margar mælingar sem standa til boða
- Mælingar í dag
 - Klappir
 - Framfaravogin
- Mælingar framtíðarinnar
 - ISO37120
 - Festa
 - Fleiri
- Mikilvægt að vanda vel til verka og nýta gögnin

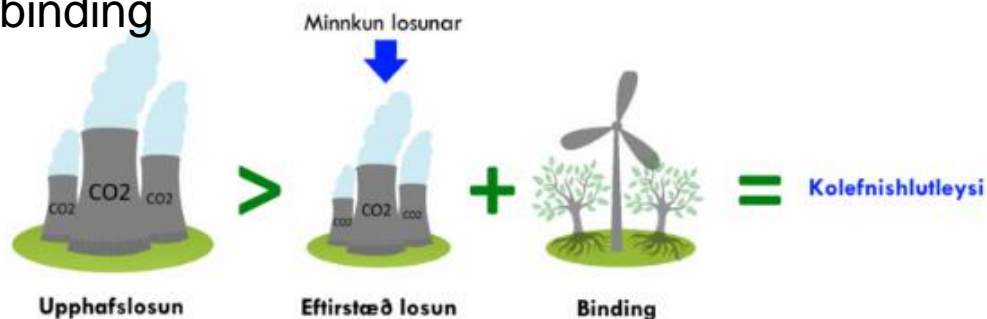
1. Setja fram stefnu ✓
2. Mæla
3. Draga úr losun
4. Mótvægisaðgerðir
5. Úttektir
6. Miðla til almennings
7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Draga úr losun & Mótvægisaðgerðir

Greina mælingar

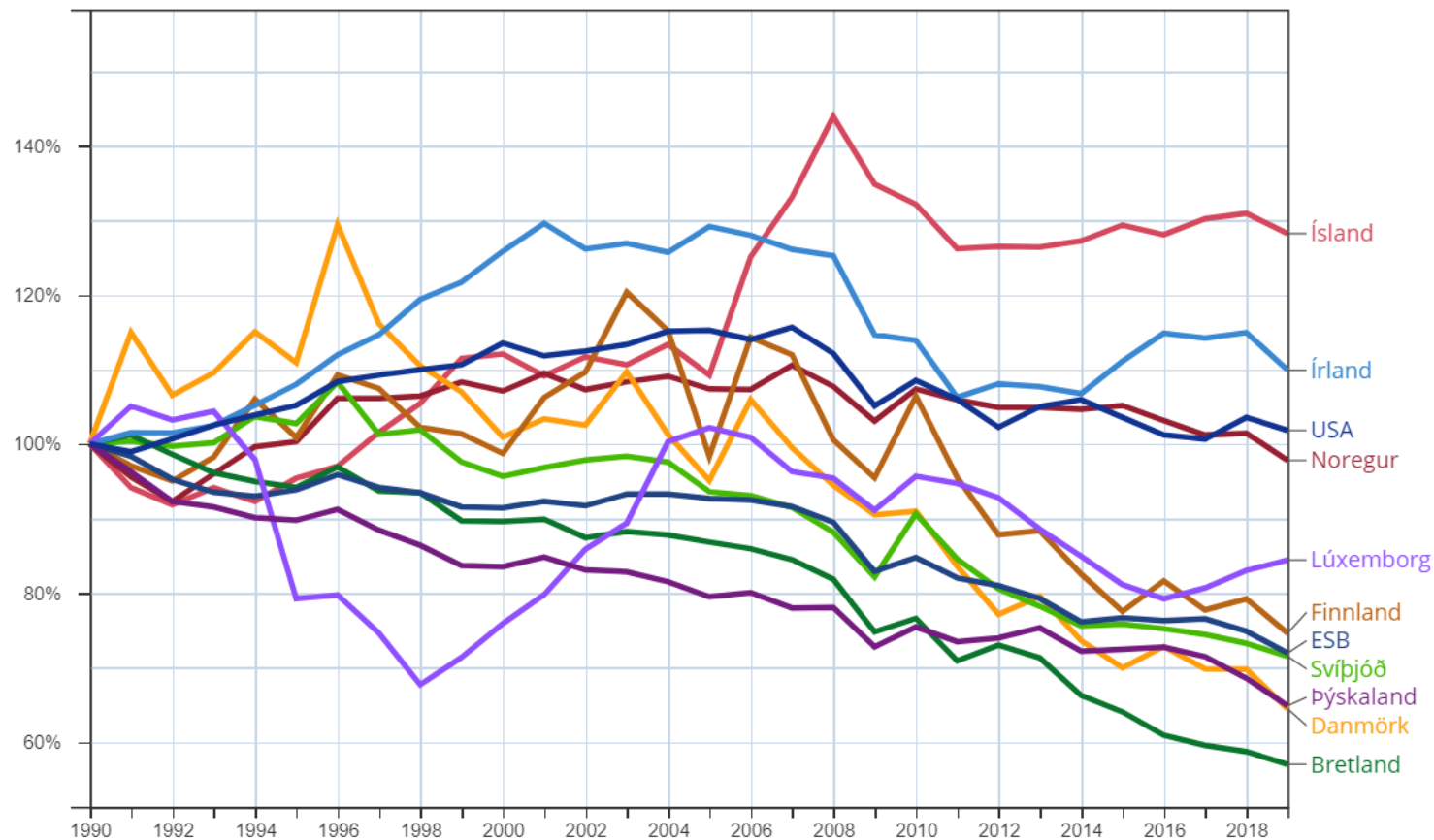
- Hvar er mesta losunin?
 - Hvaða aðgerðir skipta mestu máli?
- Finna *low hanging fruits*
 - Auðveldar aðgerðir
- Mótvægisaðgerðir
- Kolefnisbinding

1. Setja fram stefnu
2. Mæla
3. Draga úr losun
4. Mótvægisaðgerðir
5. Úttektir
6. Miðla til almennings
7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Losun Íslands

Þróun losunar 1990-2019

2019

Ísland	128%
Írland	110%
USA	102%
Noregur	98%
Lúxemborg	84%
Finnland	75%
ESB	72%
Svíþjóð	71%
Þýskaland	65%
Danmörk	64%
Bretland	57%

Úttektir

Innri úttekt & Óháð úttekt

- Innri úttekt
 - Miðla áfram bæði til starfsmanna og íbúa
 - Óháð úttekt
 - Eykur trúverðugleika
 - Vottun?
1. Setja fram stefnu
 2. Mæla
 3. Draga úr losun
 4. Mótvægisaðgerðir
 5. Úttektir
 6. Miðla til almennings
 7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Miðla til almennings

Sýnileiki lykilatriði

- Gögnin þurfa að vera skýr (myndræn) og aðgengileg
 - Uppfærsla mælinga regluleg
 - Starfsmenn vs. Íbúar
- Endurmat og uppfærsla á markmiðum
 - Ef árangur er ekki ásættanlegur þarf að bregðast við
- Árleg útgáfa skýrslu
 - Staðan
 - Árangur aðgerða
 - Markmið

1. Setja fram stefnu
2. Mæla
3. Draga úr losun
4. Mótvægisaðgerðir
5. Úttektir
6. Miðla til almennings
7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Rýna og endurskoða markmið & áætlanir

Ekki sitja bara og bíða

- Rýna niðurstöður mælinga
- Bregðast hratt við
- Breyta þegar þarf
- Vera óhrædd við að prófa nýja hluti
- Proactive ekki reactive

1. Setja fram stefnu
2. Mæla
3. Draga úr losun
4. Mótvægisaðgerðir
5. Úttektir
6. Miðla til almennings
7. Rýna og endurskoða markmið og áætlanir

Hvernig?

Hvernig framkvæmum við þetta?

- Reykjanesbær á að vera leiðandi á svæðinu
- Gera sjálfbærnimálum hátt undir höfði
 - Innleiða sjálfbærnihugsunarhátt
- Tengja við gildi Reykjanesbæjar
- Fá starfsfólk Reykjanesbæjar með okkur í lið
 - Kyndilberar
- Samræma aðgerðir í sveitarfélaginu
 - Flokkunarmál o.fl.
- Sýnileiki – sýnileiki – sýnileiki!

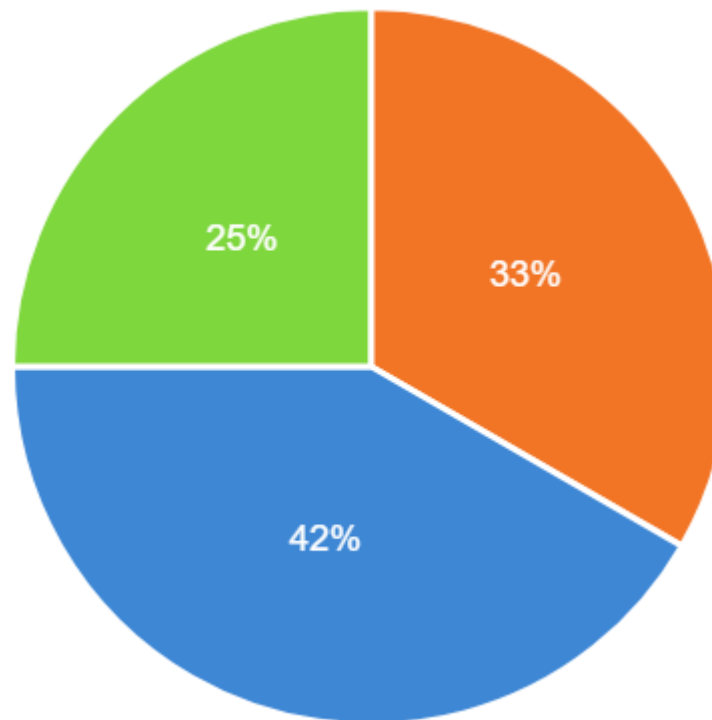

Ut anumhald

Verkefnið er yfirgripsmikið

- Reykjanesbær er stórt sveitarfélag
- Margir vinnustaðir
 - Áskorun að ná til allra
 - Greina niður á einingar / deildir
 - Mismunandi áherslur
- Excel skjalið verður fljótt of umfangsmikið
 - Kerfi / mælaborð

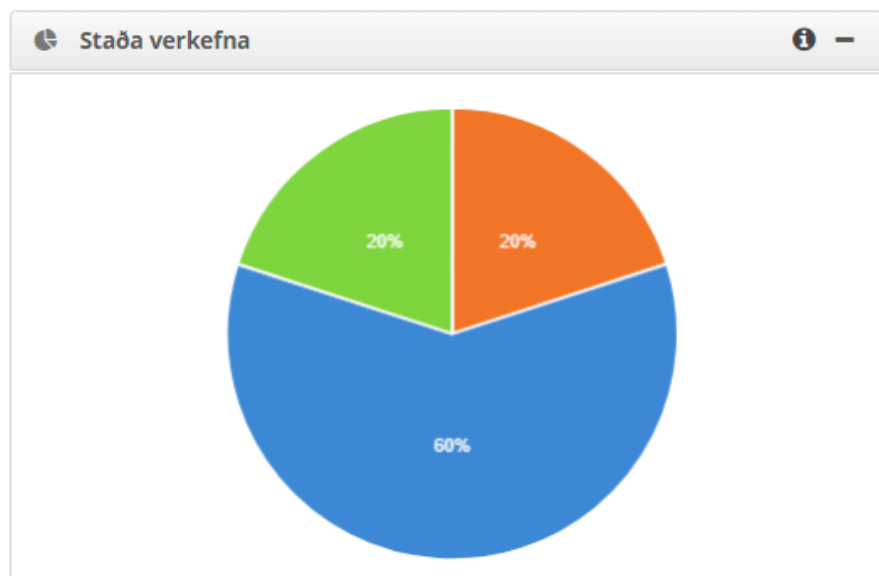

	LYKILL		%
Orange	Ekki byrjað	4	33.33
Blue	Í vinnslu	5	41.67
Green	Lokið	3	25

Birtingarmynd í kerfi

Dæmi um stöðu eftir verkefnum / markmiðum

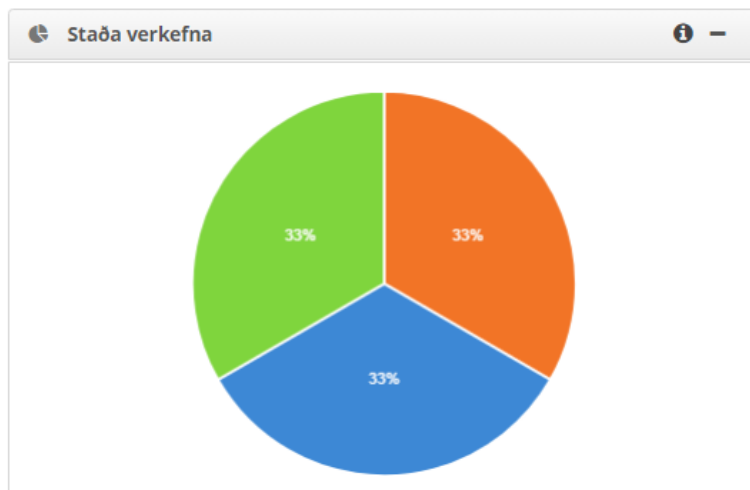
Staða

LOKID FYRIR	MARKMIÐ
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Minnka losun gróðurhúsalofttegunda og vinna í átt að kolefnishlutleysi.
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Stuðla að öflugri vöktun loftslagsmála innan sveitarfélagsins.
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Vinna í samstarfi við fyrirtæki í sveitarfélaginu um minni losun gróðurhúsalofttegunda.

Birtingarmynd í kerfi - dæmi

Dæmi um stöðu á öllum verkefnum

© Staða						
LOKID FYRIR	MARKMIÐ	DEILD	ÁBYRGÐ			
31/12/2022	Innleiða sjálfbærnistefnu í grunnskóla - hluti 1	Akurskóli	Anna Karen Sigurjónsdóttir	0	0	0
31/12/2022	Innleiða sjálfbærnistefnu í grunnskóla...	Heiðarskóli	Anna Karen Sigurjónsdóttir	0	0	0
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Minnka losun gróðurhúsalofttegunda og vinna í átt að kolefnishlutleysi.	Umhverfissvið	Vilborg Einarsdóttir	0	0	1
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Stuðla að öflugri vöktun loftslagsmála innan sveitarfélagsins.	Umhverfissvið	Vilborg Einarsdóttir	1	1	1
31/12/2022	Loflagsmál - mótvægi. Vinna í samstarfi við fyrirtæki í sveitarfélaginu um minni losun gróðurhúsalofttegunda.	Samgöngusvið	Vilborg Einarsdóttir	0	1	0
31/12/2022	Loflagsvá - aðlögun. Að efla upplýsingagjöf til samfélagsins og vekja fólk til meðvitundar um hugsanleg áhrif loftslagsbreytinga og hvernig bæjarbúar geti tekið þátt í þeirri aðlögun.	Umhverfissvið	Vilborg Einarsdóttir	0	1	2

Birtingarmynd í kerfi - dæmi

Stöðumat

UMHVERFIS- OG LOFTLAGSSTEFNA REYKJANESBÆJAR

Umhverfis- og loftslagsstefnu Reykjanesbæjar er ætlað að lágmarka umhverfisáhrif frá starfsemi sveitarfélagsins, tryggja stöðugar umbætur og framþróun til móts við sjálfbæra framtíð og vera leiðarljós starfsmanna á þeirri vegferð

LOFTLAGSMÁL MÓTVÆGI

YFIRMARKMIÐ: Reykjanesbær mun á sínum vettvangi beita sér fyrir markvissum aðgerðum sem annars vegar leiða til aukinnar þekkingar á loftslagsmálum og aðgerðum til að ná kolefnishlutleysi.

Reykjanesbær gerist virkur þátttakandi í Covenant of Mayors árið 2021.	Ekki byrjað	Í vinnslu	Á góðri leið	Lokið	<input type="text"/>
Framkvæmt verður grunnmat á losun gróðurhúsalofttegunda í starfsemi bæjarins fyrir árslok 2021.	Ekki byrjað	Í vinnslu	Á góðri leið	Lokið	<input type="text"/>
30% samdrætti verði náð í losun gróðurhúsalofttegunda fyrir 2030.	Ekki byrjað	Í vinnslu	Á góðri leið	Lokið	<input type="text"/>
Kolefnishlutleysi verði náð fyrir 2040 í starfsemi sveitarfélagsins.	Ekki byrjað	Í vinnslu	Á góðri leið	Lokið	<input type="text"/>

Birtingarmynd í kerfi

Dæmi um skýrslu

Aðgerðaáætlun

Lykilmarkmið - Loftlagsmál - Mótvægi

Markmið	Aðgerð/Verkefni	Árangursviðmið	Tími	Ábyrgð	Staða	Hvernig metið	Útkoma
Loftlagsmál - mótvægi. Stuðla að öflugri vöktun loftlagsmála innan sveitarfélagsins. Deild Umhverfissvið Ábyrgð Einarsdóttir, Vilborg	Reikna losun á Umfangi 1 og Umfangi 2 með Loftlagsmæli Festu í Grunnskólum sveitarfélagsins.	Losun GHG er þekkt í lok árs 2022.	31/12/2022		Í vinnslu	Loftlagsmæli Festu	Ekki náðist að reikna út GHG í öllum skólum en verkefnið heldur áfram á árinu 2022.
	Reikna losun á Umfangi 1 og Umfangi 2 með Loftlagsmæli Festu í Hafnarstarfsemi sveitarfélagsins.	Losun GHG er þekkt í lok 2021.	31/12/2022		Lokið	Loftlagsmæli Festu	
	Reikna losun á Umfangi 1 og Umfangi 2 með Loftlagsmæli Festu í Leikskólum sveitarfélagsins.	Losun GHG er þekkt í lok árs 2021.	31/12/2022		Ekki byrjað	Loftlagsmæli Festu	
Loftlagsmál - mótvægi. Minna losun gróðurhúsalofttegunda og vinna í átt að kolefnishlutleysi. Deild Umhverfissvið Ábyrgð Einarsdóttir, Vilborg	Framkvæmt verður grunnmat á losun gróðurhúsalofttegunda í starfsemi bæjarins fyrir árslok 2021.	Losun gróðurhúsalofttegunda er þekkt.	31/12/2022		Lokið	GHG í Loftlagsmæli Festu	
Loftlagsmál - mótvægi. Vinna í samstarfi við fyrirtæki í sveitarfélaginu um minni losun gróðurhúsalofttegunda. Deild Samgöngusvið Ábyrgð Einarsdóttir, Vilborg	Reykjanesbær gerist virkur þátttakandi í Covenant of Mayors árið 2021.	Reykjanesbær virkur þátttakandi fyrir lok 2021.	31/12/2022		Í vinnslu	Covenant of Mayors þátttaka.	

Ekki sofna á verðinum

Verum til fyrirmyndar

Takk fyrir